

N:o 190.

Af herr **O. Olsson** i See, *i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ny förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst.*

I Kungl. Maj:ts nådiga proposition n:o 47 till innevarande Riksdag föreslås en inskränkning i taxeringsinstitutionen så tillvida, att bevillningsberedning och taxeringsnämnd sammanslås till ett, hvilket kan verka därhän, att det blir svårare hädanefter än hittills att få dessa nämnder så allsidigt som nödigt vore sammansatta. Om man enligt nu gällande bestämmelser ej fått rum för de olika intressen, som gjort sig gällande vid val af ledamöter i bevillningsberedningen, så har det varit möjligt att tura om och låta dem bli representerade i taxeringsnämnden i den mån man beaktat de olika krafven samt velat tillmötesgå dem, men enligt nu framlagda Kungl. Maj:ts förslag blifver det svårare hädanefter än hittills att handla som man borde i nämnda afseende, hvarför jag tillåter mig att återkomma med min motion till 1904 års riksdag, som i hufvudsak var af följande lydelse: »Svenska folkets urgamla rätt att sig själf beskatta» är en af grundlagen erkänd och fastslagen sats, och hvad den säger är med billighet och rättvisa fullt öfverensstämmande.

Våra lagar och förordningar gifva också rum åt den skattskyldige att i någon mån mer eller mindre inverka på bestämmandet af skatternas storlek och fördelning; hvarvid det ofta dock kan gå så, att de små och svagaste måste böja sig för de mäktigares vilja.

Skattebördornas fördelning, huru mycket den ene och den andre är mäktig att bära och bidraga med, bestämmas af bevillningsberedning och

taxeringsnämnd, hvilka böra och delvis äro så sammansatta, att de olika näringsgrenarna äro representerade, i det att gällande bevillningsförordning § 29 säger: »vid val af både ordinarie ledamöter och suppleanter tillses, att, såvidt möjligt är, såväl fastighetsägare som näringsidkare och löntagare komma att i beredningen äga säte och stämma».

Enligt denna bestämmelse kunna alla näringsgrenar blifva representerade, men möjligt är och ofta förekommer det, att en del ej kommer med, och detta gäller en klass, som är rätt talrik af dem, som skola taxeras, nämligen kroppsarbetare.

Visserligen kunna äfven sådana inväljas i berednings- och taxeringsnämnd, men på en del ställen i vårt land är praxis den, att ibland dem sällan utses någon representant; ty vanligen väljas fastighetsägare, löntagare och möjligen någon handtverkare, ehuru i många fall inkomsttaxeringen inom distriktet gäller hufvudsakligen kroppsarbetare, med undantag af de år, omtaxering af fastigheter äger rum.

Därför torde det vara med rättvisan öfverensstämmande, att ifrågasvarande förordning förtydligades så till vida, att kroppsarbetare alltid komma att blifva representerade i berednings- och taxeringsnämnderna.

Vid behandlingen af motionen yttrar bevillningsutskottet bland annat följande:

Då ordet »löntagare» i här ifrågasvarande fall lärer böra tolkas såsom omfattande alla, som arbeta mot aflöning, oberoende af sättet för dennas beräkning, är sålunda jämväl en kroppsarbetare att anse såsom löntagare. I motionen framhålles emellertid, att den olika praxis, som råder beträffande kroppsarbeters inval i bevillningsberedning och taxeringsnämnd, skulle kräfvat ett förtydligande af paragrafens ifrågasvarande bestämmelse. Bevillningsutskottet anser i likhet med motionären önskvärdt, att äfven kroppsarbetare, såsom för närvarande flerstädes lärer vara fallet, såvidt möjligt inväljas i bevillningsberedningen och taxeringsnämnden, framför allt å platser med talrik arbetarebefolkning. Men med nyssberörda tolkning af ordet löntagare, och då en af anledningarna till den oförmälta olikheten i tillämpningen af sagda bestämmelse torde vara den, att kroppsarbetare, i den mening motionären tagit detta ord, inom åtskilliga kommuner å landet förekomma i jämförelsevis ringa antal, finner dock bevillningsutskottet skäl icke föreligga att för det afsedda ändamålet vinnande i bevillningsförordningen vidtaga någon förändring. Ett tillägg till bevillningsförordningen i den af motionären föreslagna riktning skulle dessutom vid tillämpningen i vissa fall möjligen kunna vålla svårighet

med hänsyn till det begränsade antalet ledamöter i bevillningsberedningen.

Såsom af utskottets motivering framgår, gillar det helt det framställda behovet af att kroppsarbetare böra inväljas som ledamöter i taxeringsnämnd, men anser, att ordet löntagare bör tolkas så, att äfven kroppsarbetare inberäknas däri, men saken förhåller sig nog så, att ordet i allmänhet ej gifves denna betydelse i vårt land, och i de fall, då i ofvanberörda afseende kroppsarbetare invalts i taxeringsnämnd, torde det ej så mycket berott på tolkningen af nämnda ord, som fastmer därpå att en del kommunalstämmor beaktat rättvisan och billigheten af att göra sina val i enlighet med hvad i motionen blifvit framhållet. Vidare framhåller utskottet, att i en del kommuner på landet kroppsarbetarnes antal är så ringa, att detta torde vara en af orsakerna därtill att de ej inväljas; därvid torde behöfva erinras, att de ej äro ringare till antal i så omnämnda kommuner än de som gå under rubriken och verkligen äro näringsidkare.

Ett af hufvudskälen hvarför motionen afslogs synes vara, att antalet ledamöter enligt förordningen var så begränsadt, och i detta afseende ställer sig Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag alldeles lika, för att ej säga ännu mera begränsadt, än nu gällande förordning; när så är förhållandet, att en bestämmelse lägger hinder i vägen för hvad som i allmänhet torde få anses för fullt rättvist, och då 1904 års bevillningsutskott och Riksdag gaf saken sitt erkännande, synes det vara behöfligt att ändra förordningen i enlighet därmed, hvarför jag vördsamt föreslår,

att Riksdagen ville vidtaga den ändringen af Kungl. Maj:ts nådiga proposition n:o 47 § 30 de två sista styckena, så att de erhöles följande lydelse:

På landet skola ledamöter i taxeringsnämnd, till antal af *fyra*, högst sex, väljas på kommunalstämma bland de i orten bosatta personer, hvilka under sist förflutna år erlagt fastighets- eller inkomstbevillning inom distriktet. Äro flera kommuner förenade till ett taxeringsdistrikt, skola för hvarje kommun väljas högst *fyra* ledamöter i taxeringsnämnden med iakttagande likväl att antalet valda ledamöter i taxeringsnämnden icke må i något fall öfverstiga *åtta*.

Vid samma tillfälle, som ledamöterna i taxeringsnämnden väljas, skall äfven förrättas val af suppleanter,

Motioner i Andra Kammaren, N:o 190.

motsvarande minst hälften af de valda ledamöternas antal samt ordningen suppleanterna emellan bestämmas. För öfrigt bör vid val af både ordinarie ledamöter och suppleanter tillses, att, så vidt möjligt är, såväl fastighetsägare som näringsidkare, löntagare och *kroppsarbetare* komma att i taxeringsnämnden äga säte och stämma.

Stockholm den 26 februari 1907.

Ol. Olsson

i See.

I motionens syfte instämma:

S. H. Kvarnzelius. Linus Lundström. Rob. Karlsson.

P. Hörnstén. A. A. Eriksson.
